

Městský soud v Brně

Polní 994/39

608 01 Brno

Sp. zn.: **3 T 195/2011**

Obviněný: L. S., nar. XXX
XXX
XXX

Obhájce: JUDr. Petr Kočí, Ph.D., advokát
Opletalova 1535/4
110 00 Praha 1
DS: cp7kgk3

Vyjádření obviněného

ke znaleckému posudku JUDr. PhDr. Ivo Svobody, Ph.D.,
č. 57/ZP/2012 ze dne 2. 1. 2012

a

námítka podjatosti
vůči tomuto znalci

Elektronicky

Přílohy: podle seznamu; dle textu

I.

1. Obviněný se seznámil se znaleckým posudkem označeným na rubru a pokládá za potřebné předložit soudu k tomuto důkazu, jakož i k výpovědi znalce JUDr. PhDr. Ivo Svobody, Ph.D. (dále jen „znalec“ a „(znalecký) posudek“), učiněné v hlavním líčení konaném dne 11. 1. 2012, následující vyjádření.

II.

2. Znalec svůj posudek otvírá poměrně obsírnou theoretickou a methodologickou částí, jež je identická ve všech posudcích, které znalec zpracovává, a která se snaží o explikaci vědecké metody diskursivní analysy, již znalec při svém zkoumání použil.

3. Ačkoli znalec pracuje v nálezové části posudku s některými prvky pojmového aparátu užívaného diskursivní analysou (zejména se samotným pojmem „diskurs“), sama metoda, jíž znalec domněle dospěl ke svým závěrům, je ryze deskriptivní a nemá s diskursivní analysou nic společného.

4. *Per illustrationem* obviněný předkládá soudu znalecký posudek JUDr. Ing. Josefa Zouhara, Dr., č. 9/2011 ze dne 4. 1. 2011, v jiné trestní věci, kde se tento znalec vyjádřil na adresu methodiky používané znalcem Svobodou takto:

„Metodika popsaná dr. Svobodou dává sice jeho posudkům nádech jisté vědeckosti, bohužel zůstává jen u obecných a málo srozumitelných formulací, jak by bylo možno tu či onu metodu použít. Její skutečné využití jsem v posudcích dr. Svobody nenašel.“

5. Na dotaz ohledně termínu „závadový diskurs“, znalcem Svobodou v jeho posudcích hojně užívaného, pak znalec Zouhar odpověděl:

„Jak sám pan znalec dr. Svoboda v posudcích objasnil, pojem »diskurs« je termín filosofický. Dle slovníků cizích slov (Klimeš, Internet) termín »diskurs« znamená debatu, rozpravu, myšlenkový pochod. Pojem »závadový diskurs« se v odborné literatuře z problematiky extremismu nevyskytuje. Nenašel jsem ho v žádné publikaci dr. Mareše, doc. Chmelíka, či dr. Danicse. Dotázal jsem se osobně doc. Chmelíka, ředitele Ústavu kriminalistiky a forenzních disciplín Vysoké školy Karlovy Vary, ale ani on tento pojem nezná. Jde tedy s největší pravděpodobností o jazykovou licenci dr. Svobody. Termín »závadový diskurs« je neurčitý, mnohoznačný. Co se jím rozumí a jak jeho užití souvisí s vyhodnocením předmětů zajištěných při domovních prohlídkách nevím, není to zřejmé. Mám za to, že termín »závadový diskurs« posouzení faktů ve znaleckém posudku spíše znesnadňuje, než naopak. Vede totiž ke zobecnování, namísto k přísné individualizaci věcí a jevů s nimi spojených. Což je podmínka ke zjištění míry zavinění jednotlivcem a k jeho následnému postihu.“

6. Tolik tedy na úvod k vědecké methodice používané znalcem v posudku.

Důkaz: znalecký posudek JUDr. Ing. Josefa Zouhara, Dr., č. 9/2011 ze dne 4. 1. 2011 - v příloze

III.

7. Předmětem posudku je zhodnocení symbolu zkříženého kladiva a meče v ozubeném kole, který byl vyobrazen na tričku oblečeném dne 1. 5. 2011 obviněným.

8. Znalec správně dovozuje, že jde o symbol úzce svázaný s bratry Gregorem a Otto Strasserovými a organizací *Schwarze Front*, přičemž polemizuje s tím, co o těchto politicích, resp. této organizaci, uvedl ve své výpovědi v přípravném řízení obviněný.

9. K příslušným tvrzením nejsou v posudku uvedeny žádné prameny. To by nemuselo být zásadním problémem, neboť je jisté důvod věřit spíše znalci jako odborníkovi v daném oboru než obviněnému, který vykonává profesi automechanika. Jsou tu však důkazy, a to i z velmi respektabilních a autoritativních zdrojů, které akceptaci znalcových tvrzení brání, neboť jsou s nimi v rozporu.

IV.

10. Obviněný předně předkládá soudu pomocný materiál (tzv. reader) k přednášce Prof. PhDr. Roberta Kvačka, CSc., v cyklu *Praha – křížovatka kultur*, nazvaný *Asyl pro evropské antifašisty – Praha 30. let* ze dne 16. 3. 2006¹, v němž *a margo* předválečného působení O. Strassera v Československu stojí:

„Aktivní Strasser vyvíjel za pobytu v Československu poměrně rozsáhlou činnost. Vydával především časopis Die Deutsche Revolution (Europäische Blätter der Dritten Front), který vycházel nejdříve jako týdeník, pak jako čtrnáctideník. Byl rozšiřován po celé Evropě. Své názory vyjadřoval Strasser také v letácích Huttenbriefe (Worte der Schwarzen Front an das deutsche Volk). Dopravoval je do Německa, stejně jako jiné tiskoviny, rozšiřoval je i mezi Němci, kteří se léčili v západočeských lázních, mezi německými turisty a sportovci.“

11. Prof. Kvaček se zmiňuje rovněž o ilegálním vysílání z československého území, jež znalec při svém výsledku negoval:

„Rudolf Formis, blízký spolupracovník Otto Strassera ze Schwarze Front, vysílal od listopadu 1934 ilegálně do Německa z hotelu Říčany u Slap rozhlasové programy. V lednu 1935 pro něho přijeli únosci. Formis však jednoho z únosců postřelil a vzápětí byl sám dvěma střelami zavražděn.“

12. Pokud bychom měli uvěřit tvrzení znalce, že O. Strasser byl nacistou a antisemitou, vzniká otázka, proč takové osobě poskytovala demokratická Československá republika po dobu cca pěti let útočiště.

13. Další relevantní podklady předložil obviněný soudu při hlavním líčení dne 11. 1. 2012.

Důkaz: reader k přednášce Prof. PhDr. Roberta Kvačka, CSc., ze dne 16. 3. 2006 – v příloze

V.

14. Při výsledku znalce byla poměrně obsáhle probírána otázka právní úpravy a praxe ve Spolkové republice Německo. Znalec např. uvedl, že na seznamu vydávaném Spolkovým úřadem pro ochranu ústavy² je symbol zkříženého meče a kladiva uveden, a to v podobě bez ozubeného kola. Tak tomu ovšem není, jak lze snadno zjistit z uvedeného seznamu.

1 na <http://www.vsopraha.cz/files/43/jpd3-praha-krizovatka-kultur-060316.pdf>

2 na http://www.verfassungsschutz.de/download/SHOW/broschuere_1111_re_symbole_und_zeichen.pdf

15. Ani v tomto bodě tedy údaje uváděné znalcem neodpovídají skutečnosti.

Důkaz: publikace „Symbole und Zeichen der Rechtsextremisten“ vydaná Spolkovým úřadem pro ochranu ústavy v listopadu 2011 - v příloze

VI.

16. Celkový obraz o Strasserových politických názorech si lze učinit z příslušného hesla v německé Wikipedii. Tento zdroj, do značné míry rozdílně od dosud málo spolehlivé Wikipedie české, se opírá o citace hodnověrných pramenů a je průběžně kontrolován i editory z řad odborníků z příslušných oborů, nelze proto předpokládat, že by údaje tam uváděné mohly být v hrubém nesouladu s realitou, naopak obviněný, jenž sám německý jazyk ovládá a s tímto informačním zdrojem často pracuje, se domnívá, že jde o pramen relativně velmi seriosní a důvěryhodný.

17. V německé Wikipedii se o politických názorech O. Strassera uvádí mj. toto (čísla v hranatých závorkách představují odkazy na prameny):

„In Strassers Veröffentlichungen steht nicht, wie bei zahlreichen anderen prominenten Nationalsozialisten, der Antisemitismus im Vordergrund, sondern sein nationaler Sozialismus, den er nach 1945 als »Solidarismus« bezeichnete. Nach Ansicht des israelischen Historikers Robert Wistrich waren er und der linke Flügel der NSDAP dennoch »nicht weniger rassistisch und antisemitisch eingestellt, als der von Hitler geführte rechte«.^[3] Der Historiker Christian Striefler schreibt, es sei der grundsätzliche Unterschied zwischen dem Klassenkampf der Kommunisten und dem Rassenkampf, der ihm vorschwebte, gewesen, »der Otto Strasser davon abgehalten hat, ganz zu den Kommunisten überzutreten«.^[4] 1933 veröffentlichte er »Vierzehn Thesen zur deutschen Revolution«, in denen er vor einer angeblichen Bevormundung durch das »artfremde Judentum« warnte.^[5]

Einige Jahre später schwächte sich seine Judenfeindschaft allerdings ab. So veröffentlichte er 1938 eine »Prager Erklärung«, in der er vorschlug, Juden entweder »unter ein nobles Minderheitenrecht zu stellen« oder sie bei Bekenntnis zur deutschen Nation »ohne Abstrich als gleichberechtigte Deutsche zu behandeln«.^{[6][Anm. 2]} Mitautor war Kurt Hiller, ein jüdischer Pazifist und Kämpfer für die Rechte sexueller Minderheiten, der schon 1926 seine Bewunderung für den italienischen Faschismus und den »Kraftkerl Mussolini« geäußert hatte.^[7] Der Begriff Nationalsozialismus blieb bei ihm aber immer positiv gesetzt: 1939 stellte er in seinem im gleichen Jahr in der Schweiz erschienenen Buch »Europa von Morgen«, Tomáš Garrigue Masaryk als tschechischen Ur-Nationalsozialisten dar.“³

18. Obviněný konstatuje, že pokud by odkaz na Otto Strassera bylo, jak tvrdí znalec, možno vykládat jako odkaz na NSDAP a na antisemitismus, bylo by na místě zcela analogicky posuzovat zmínku o celé řadě českých osobností jako podporu stalinského komunismu,

³ *Ve Strasserových publikacích nestojí, tak jako u mnohých předních nacionálních socialistů, v popředí antisemitismus, nýbrž jeho nacionální socialismus, který po r. 1945 nazýval „solidarismus“. Podle názoru israelského historika Roberta Wistricha nebyli však on a levé křídlo NSDAP „naladěni o nic méně rasisticky a antisemitsky, než Hitlerem vedené pravé křídlo“.^[3] Historik Christian Striefler píše, že zásadní rozdíl mezi třídním bojem komunistů a rasovým bojem, který mu tanul na mysli, byl jediným důvodem, který mu zabránil, „aby přestoupil ke komunistům“.^[4] V r. 1933 zveřejnil Strasser „Čtrnáct thesů k německé revoluci“, v nichž varoval před údajným poručnickováním ze strany „cizorodého židovstva“.^[5]*

O několik let později však jeho nepřátelství k Židům zeslabilo. V r. 1938 zveřejnil „Pražské prohlášení“, ve kterém navrhl buď Židům poskytnout „velkokrysa menšinová práva“ anebo, pokud se přihlásí k německému národu, „se k nim chovat zcela jako k rovnoprávným Němcům“.^{[6][pozn. 2]} Spoluautorem byl Kurt Hiller, židovský pacifista a bojovník za práva sexuálních menšin, který již v r. 1926 vyjádřil svůj obdiv k italskému fašismu a „silnému muži Mussolinimu“.^[7] Na nacionální socialismus nahlížel ale vždy pozitivně: ve své knize „Evropa zítřka“, vydané ve Švýcarsku v r. 1939, představil Tomáše Garrigua Masaryka jako českého pranacionálního socialistu.

k němuž se tyto osoby v mládí aktivně a horlivě přihlásily a plně se s jeho ideologií ztotožnily, přestože všichni ve zralejším věku stalinistické názory opustili a přijali za své názory demokratické a antikomunistické.

19. Stejně tak je nesprávné vycházet toliko z názorů, které Otto Strasser zastával v mladém věku, a nezhlednit názorový vývoj, jímž prošel (obviněný podotýká, že v r. 1926, kdy se Strasser s ideologií hitlerovského nacismu natrvalo rozešel, mu bylo 29 let).

Důkaz: heslo „Otto Strasser“ z německé Wikipedie, ve znění ke dni 8. 1. 2012 - v příloze

VII.

20. Obviněný tedy uzavírá, že znalecký posudek důvodně považuje za **neodborný** a věcně **nepřesný**, a navrhuje, aby k němu soud při svém rozhodování nepřihlížel, případně, uzná-li to za vhodné, zadal zpracování posudku jinému znalci z příslušného oboru.

VIII.

21. Pominout v této souvislosti nelze ani otázku možné podjatosti znalce. Ta byla v posledních dnech široce medialně traktována v souvislosti s jiným soudním znalcem zaměřeným na problematiku extremismu, Mgr. et Mgr. Michalem Mazlem. Neboť v případě Mgr. Mazla existují závažné indicie naznačující, že z jeho strany docházelo k předražování znaleckých posudků, zabýval se obviněný rovněž ekonomickou stránkou znalecké činnosti znalce Svobody.

22. V tuto chvíli má obviněný k dispozici následující údaje o odměnách, jež si tento znalec za různé znalecké posudky v různých řízeních vyúčtoval:

Číslo posudku	Odměna v Kč
16/ZP/2010	54 250
23/ZP/2010	15 050
35/ZP/2010	4 900
40/ZP/2011	59 300
8/ZP/2010	7 700
9/ZP/2010	8 400
24/ZP/2010	5 960
25/ZP/2010	5 600
26/ZP/2010	6 650
43/ZP/2011	9 800
41/ZP/2011	4 900
46/ZP/2011	15 000
45/ZP/2011	4 900
57/ZP/2012	3 500

23. Z těchto údajů vyplývá, že za 14 posudků, u nichž je obviněnému výše odměny známa, vyúčtoval znalec celkem 186 010 Kč, tedy v průměru 13 286 Kč na jeden zpracovaný posudek. Pokud by tato čísla byla reprezentativní, znamenalo by to, že za cca 50 posudků, které znalec ročně zpracovává, a to až na naprosté výjimky pro Policii České republiky nebo pro správní

orgány, inkasuje přibližně 665 000 Kč. Protože sazba odměny je právními předpisy omezena na 350 Kč/hod., odpovídá tato částka cca 1 900 odpracovaným hodinám, což by znamenalo, že znalec, vedle svého zaměstnání na Universitě obrany, musí každý pracovní den strávit nad svými posudky zhruba 7,5 hodiny.

24. Tím vzniká důvodné podezření, zda i tento znalec své posudky, stejně jako M. Mazel, nepředražuje, a to s vědomím majoritního zadavatele, Policie České republiky. Obviněný proto vznáší

námitku podjatosti znalce

z důvodu jeho možného zvláštního poměru k orgánům činným v trestním řízení, a navrhuje, aby si soud od znalce vyžádal kopii znaleckého deníku, jímž bude možno tuto domněnku spolehlivě potvrdit nebo vyvrátit.

Důkaz: znalecký deník znalce

IX.

25. Stranou nemůže zůstat událost, k níž došlo den po konání hlavního líčení, dne 12. 1. 2011. Na serveru časopisu *Týden* na adrese http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/soudni-znalec-pres-extremismus-nebojim-se-ale-tvar-neukazu_222477.html byl zveřejněn článek nazvaný *Soudní znalec přes extremismus: Nebojím se, ale tvář neukážu*. V tomto článku je uveden výrok znalce (za vulgaritu citace se obviněný soudu omlouvá): „*Je potřeba mít určitou dávku ostražitosti a pracovat. Nevšímat si pomluv a urážek, protože tato stupidní deprivovaná hovada neumí jiným způsobem komunikovat.*“

26. Z kontextu je zcela zřejmé, že tímto způsobem jsou označováni tzv. pravicoví extremisté, mezi něž je znalcem bezpochyby počítán i obviněný.

27. Obviněný předpokládá, že podobné expresivní výrazivo není trestnímu soudu neznámé, je však značně neobvyklé, jestliže taková vulgární apelace směřuje nikoli od obviněného, ale vůči němu, a to od osoby, jež by měla být nezávislým a nestranným odborníkem schopným případné emoce vůči stranám trestního řízení ovládnout a tlumit, a to nejen v řízení samotném, ale i při jiných veřejných projevech.

28. Nelze než dovodit, že shora citovaný výrok znalce je nejen zcela nevhodný a nepřístojný (v terminologii znalce: představuje pokleslý, závadový diskurs vulgárnosti), ale též zakládá důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti vůči obviněnému, a je tedy, i bez ohledu na shora uváděné pochybnosti ohledně výše a způsobu účtování znalcových odměn, dalším důvodem pro to, aby soud rozhodl o jeho vyloučení.

Důkaz: článek “Soudní znalec přes extremismus: Nebojím se, ale tvář neukážu” ze serveru *Týden* ze dne 12. 1. 2012 - v příloze

V Praze dne 14. ledna 2012

L. S.

Seznam příloh:

1. znalecký posudek JUDr. Ing. Josefa Zouhara, Dr., č. 9/2011 ze dne 4. 1. 2011
2. reader k přednášce Prof. PhDr. Roberta Kvačka, CSc., ze dne 16. 3. 2006
3. publikace „Symbole und Zeichen der Rechtsextremisten“ vydaná Spolkovým úřadem pro ochranu ústavy v listopadu 2011
4. heslo „Otto Strasser“ z německé Wikipedie, ve znění ke dni 8. 1. 2012
5. článek “Soudní znalec přes extremismus: Nebojím se, ale tvář neukážu“ ze serveru Týden ze dne 12. 1. 2012